

Den (helt) anden Jesus

"Herrens ånd er over mig, fordi han har salvet mig. Han har sendt mig for at bringe godt budskab til fattige, for at udråde frigivelse for fanger og syn til blinde, for at sætte undertrykte i frihed, for at udråde et nådeår fra Herren" (Luk 4,18-19).

Hovedtanke

Mødet med Jesus fra Nazaret var for mange af hans samtidige en udfordring, men også opfyldelsen af deres inderste håb og længsler.

Introduktion

Da Jesus talte om, at det var ham, der ville være opfyldelsen af det, profeten Esajas havde forudsagt, vækkede han et stort håb og en dyb længsel hos mange mennesker. Peter opsummerede det i én sætning: "Der er ikke frelse i nogen anden" (ApG 4,12).

Hvor vanskeligt det er at få forventninger og virkelighed til at nå sammen, viser de aktuelle flygtningestrømme og de vestlige samfunds reaktion på dem. For at undslippe deres uudholdelige levevilkår er mange mennesker parate til at betale enhver pris – om så det skal koste dem livet. Ingen fare er for stor og ingen modstand stærk nok til at afholde dem fra at begive sig på vej til det land, de drømmer om.

I 2000 år er mennesker blevet berørt af evangeliet om Guds rige, personificeret ved Jesus af Nazaret (Mark 1,14-15). På den ene side sker der utrolige undere, på den anden side må mennesker affinde sig med, at deres situation ikke ændres til det bedre. "Er du den, som kommer, eller skal vi vente en anden?" (Matt 11,3).

Hvor meget vi end ved om Jesus, så er og bliver hans handlen dog ubegribelig for os. Vi kan ikke andet end at have tillid til ham og lære af ham.

Den med længsel ventede

Luk 1,46-55

Hvilke forhåbninger har Maria og Lukas til Jesu fødsel?

Baggrund

Hos Lukas finder vi fire omhyggeligt udformede bønner: Marias lovsang (det såkaldte Magnificat i Luk 1,46-55), Zakarias' lovsang (Luk 1,68-79), englernes store lovprisning (Luk 2,14) og Simeons lovprisning (Luk 2,29-32).

For Fritz Rienecker er Marias lovsang "den ypperste af alle salmer i den gamle pagt og samtidig den herlige begyndelse på al lovsang i den nye pagt" (WStB, *Das Evangelium des Lukas*, Berlin 1962, 27). Denne lovprisning anskuer tingene bagfra. Den vil ikke påstå, at alt, hvad Gud har lovet, allerede er gået i opfyldelse. Ikke desto mindre giver Maria udtryk for sin faste tro. Fordi hun har oplevet Guds nærvær i særdeles uventet grad, er hun overbevist om, at også de endnu uopfyldte løfter vil gå i opfyldelse.

Til fordybelse

I forbindelse med Jesu fødsel noterer Lukas: "Men Maria gemte alle disse ord i sit hjerte og grundede over dem" (2,19). I hendes lovprisning kommer det dog frem, hvad hun tænker. Det gør indtryk, hvordan denne unge kvinde beder, da hun oplever sin højst usædvanlige kaldelse. Det, hun giver udtryk for, giver os en begyndende forståelse for det barns betydning, som hun skal føde.

Til anvendelse

Når man lovpriser, gør man det fra Guds perspektiv. Vi udtrykker Guds virkelighed, selv om den ikke svarer til det, vi i øjeblikket oplever. Lovprisning overvinder modstand og smerte uden dog sværmerisk at negligere virkeligheden eller forfalde til resignation.

Til eftertanke

"Han har styrtet de mægtige fra tronen, og han har ophøjet de ringe; sultende har han mættet med gode gaver, og rige har han sendt tomhændet bort. Han har taget sig af sin tjener Israel og husker på sin barmhjertighed" (Luk 1,52-54).

Den provokerende

Luk 4,16-21;
7,18-23

Hvori består udfordringen for folk i Nazaret?

Hvad var det provokerende for Johannes Døberen og hans disciple?

Til fordybelse

I sin hjemby Nazaret viger Jesus ikke tilbage for at opfordre de mennesker, der kender ham, til at opgive det billede, de indtil da har haft af ham. De skal i stedet se ham, der er vokset op i deres landsby, i et helt nyt lys og anerkende hans guddommelige kald. Men tilhørerne nægter at efterkomme dette urimelige krav – det udløser en konfrontation.

Johannes Døberen og hans disciple erfarer noget af det samme. Selv om Jesus og Johannes er i familie med hinanden, og man derfor kunne forvente, at Jesus vil reagere fuld af forståelse, svarer han blot den fængslede prædikant med et enkelt skriftsted. Denne reaktion er en dobbelt udfordring: For det første, fordi den, der har beredt vejen for ham, bliver "spist af med" et citat, og for det andet, fordi Jesus forventer af Johannes, at han ud fra de tegn, Jesus gør, kan erkende hans messianske kald.

Til anvendelse

Det er almindeligt at omtale et menneske som en *person*. I antikkens teater benyttede man ordet *persona* for at betegne skuespillerens maske eller hans rolle. Begge dele – rollen og masken – skjulte den virkelige person.

Det er på en måde det samme med Jesus. "Endnu ser vi i et spejl, i en gåde, men da skal vi se ansigt til ansigt. Nu erkender jeg stykkevis, men da skal jeg kende fuldt ud, ligesom jeg selv er kendt fuldt ud" (1 Kor 13,12).

Til eftertanke

"Og salig er den, der ikke forarges på mig" (Luk 7,23). Hvordan reagerer jeg, når jeg konstaterer, at Jesus ikke indfrier mine forventninger?

Den, der helbreder

Matt 12,9-21

Hvad er det, der udløser planerne om mord hos den jødiske gejstlighed?

Til fordybelse

"Undere er ikke tilbehør ... De har fra begyndelsen af hørt med til den kristne forkyndelse ... forkyndelsen bliver troværdig gennem gerningen, også selv om gerningen altid kun kan udgøre en del af den ... Jesu og apostlenes ord er ikke tomme, men derimod fyldt med magt og fuldmagt. Budskabet handler ikke kun om fremtiden; det har også konsekvenser her og nu som nådegaver eller undere affødt af nådegaver. I undere kommer det legemlige element i Jesu budskab til udtryk, der taler ind i den aktuelle situation uafhængigt af teoretisk tænkning" (Klaus Berger, *Der Wundertäter*, Freiburg 2010, 70–71).

Til anvendelse

Da faderen til en dreng med en uren ånd usikkert beder Jesus om hjælp, *hvis han formår*, henviser Jesus til, at alt er muligt for den, der tror. Derpå svarer faderen: "Jeg tror, hjælp min vantro!" (Mark 9,24).

At leve med Gud vil sige aldrig helt at begive sig uden for dette spændingsfelt. Det er ikke skamfuldt at tale om, at vores tillid kan svækkes. Det gælder om hele tiden på ny at "udsætte sig for" Guds muligheder og ikke blive træt af at vente på hans indgriben. Opgiver vi det, bliver det tydeligt, at vi ganske vist teoretisk bekræfter kristendommens lære, men i virkeligheden ikke rigtigt regner med en levende Gud.

Til eftertanke

Hvilke forbehold har jeg i forhold til helbredelse? Hvilken oplevelse har haft varig negativ betydning for min tillid til Gud? Hvad har jeg oplevet, der har gjort tilliden større?

Den nidkære

Matt 21,12-16
 Mark 11,15-18
 Luk 19,45-48
 Joh 2,13-17

Hvad fik Jesus til at kalde templet for en "røverkule"?

Hvilke nuancer indeholder de fire beretninger vedrørende tempelrensningen?

Baggrund

Templet bestod ikke blot af ét stort rum. Det bestod af et helt system af gårde og haller. På den måde var det muligt at tage hensyn til forskellige anliggender. Der fandtes steder til private og til officielle møder, og der fandtes steder til tilbedelse og offertjeneste.

Til fordybelse

De fire evangelister beretter samstemmende, at Jesus reagerede håndgribeligt på den måde, der lavedes forretninger på i templet. Den måde, kulten blev praktiseret på, var blevet til en indbringende event.

Matthæus citerer Salmernes Bog 8 og viser, hvordan spædbørn og småbørn ved deres lovprisning gør dem til skamme, der ikke er villige til at lade Jesus få den anerkendelse, som han har krav på.

Markus understreger, at de jødiske ledere var bange for Jesus.

Lukas fremholder, at de åndelige ledere i første omgang manglede en idé til, hvordan de kunne bringe Jesus til tavshed.

Johannes minder om den konklusion, som disciplene forbandt med Salmernes Bog 69, hvor der tales om, hvilke konsekvenser nidkærhed for Gud kan have.

Til eftertanke

"Hans disciple kom i tanker om, at der står skrevet: 'Nidkærhed for dit hus skal fortære mig'" (Joh 2,17).

Hvad er forskellen på nidkærhed for Gud og fanatisme?

Den lidende

Es 53,3-6
Luk 24,21.25-27

Hvorfor kan den lidende Guds tjener ikke adskilles fra den messianske konge?

Hvorfor var det vanskeligt for Jesu samtidige at erkende denne sammenhæng?

Baggrund

Guds tjener lider på flere måder: han har et frastødende ydre, og han lider stedfortrædende for al selvforskyldt og uforskyldt lidelse. Det er ganske utænkeligt i jødisk tankegang, at Messias ender lige som en forbryder. Guds salvede var og er ventet som en strålende helt. Esajas 53 er en uhyre provokation. Forståelsen af, at Jesus også i lidelsen forbliver Gud, er utænkelig uden tankerne i Esajas 53.

Til fordybelse

At henrette et uskyldigt menneske er en forbrydelse. Mordet på Guds søn er det i allerhøjeste grad. I Jesus oplever Gud, hvordan det føles at være et offer for det onde og for uretfærdigheden. Gud har identificeret sig med os i vores faldne tilstand, så vi kan være sikre på hans medfølelse.

"For vi har ikke en ypperstepræst, der ikke kan have medfølelse med vore skrøbeligheder, men en, der er blevet fristet i alle ting ligesom vi, dog uden synd" (Hebr 4,15).

"Når jeg står foran dit kors – og ser mig i dit billede – fyldes jeg af fornyet optimisme. Når fortiden ikke er glemt, og gammel skyld tynger mig – er det dit kors, der har det sidste ord"
(frit efter Johannes Jourdan, tysk evangelisk teolog og forfatter).

Til eftertanke

Paulus kender til korsets forargelse (græsk: *skandalon*). I sit første brev til korintherne beskriver han den kritik, der lyder i samtiden: "For jøder kræver tegn, og grækere søger visdom, men vi prædiker Kristus som korsfæstet, en forargelse for jøder og en dårskab for hedninger" (1 Kor 1,22-23). Hvornår er Jesus en "forargelse" for mig?

Han, der giver afkald

Fil 2,5-11

Hvilke konsekvenser havde det for Jesus personligt, at han gav afkald?

Til fordybelse

Frivilligt at kunne give afkald på noget er et tegn på en indre frihed og modenhed. Den, der kender sit værd, kan se stort på ydre kendetegn som anseelse, stilling eller magt.

Der var en god grund til, at Paulus måtte opfordre til at tage Jesus som forbillede. Åndelig forfængelighed finder hele tiden nye veje for at undgå at indrømme, man er en synder. I Kol 2,18 skriver Paulus om falske lærere, der *går ind for falsk ydmyghed*. Den vil altid forsøge at nedtone den stolthed, der muligvis gemmer sig bag et afsavn eller behovet for at bevise ens egen "værdighed" ved at fremvise særlige gerninger.

Jesus "adler" mennesketilværelsen ved at blive en af os. Han godtager ikke synd, men mennesket i sin syndige tilværelse godtages uforbeholdent, idet Gud blev menneske. Der er ingen grund til at holde fast i selvtretfærdighed og forsøg på at bevise vores egnethed over for Gud. Den, der opgiver forsøget på at fremstå i det rette lys, vil erfare den befriende kraft, der ligger i det, Jesus har gjort for os og vil blive "befriet fra ond samvittighed" (Hebr 10,22). Gud lader nåde gå for ret – så snart man erkender sin begrænsning.

Resumé

Jesus er den, der er helt anderledes. Han sprænger alle forventninger, skuffer nogle og begejstrer andre. Han er den, man længes efter, den provokerende, den, der helbreder, den nidkære, den lidende og den, der giver afkald. "Salig er den, der ikke forarges på mig" (Luk 7,23).

Spørgsmål til drøftelse

Indledende
spørgsmål

Hvilket billede har man i vores tid af det ideelle menneske?

Supplerende
spørgsmål

I hvilken henseende kommer Jesus på tværs af vores egne forventninger til ham og hans adfærd?

Luk 1,46-55
Es 53,1-5

Hvordan passer Marias lovsang til det, som Esajas skriver om Guds tjener?

Matt 12,9-14

Hvordan kan det forklares, at nogle er ude på at slå den ihjel, der gør det gode?

Luk 4,16-21

Hvordan kan I holde til den spænding, der er mellem det, Jesus gør krav på, og det, der er hverdagens virkelighed?

Afsluttende
spørgsmål

Hvordan omgås I det faktum, at Jesus til syvende og sidst forbliver et mysterium for os?